

Sygn. Akt XVII AmE 313/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSR (del.) Jolanta Stasińska**

Protokolant: protokolant sądowy **Aleksandra Marczak**

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 6 czerwca 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 313/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 6 czerwca 2018 roku, numer (...), na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1h, art. 56 ust. 2, art. 56 ust. 2h pkt 1 w związku z at. 4ba ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 755, 650, 685 i 711), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1957) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., ul. (...), posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...) zwanemu dalej (...), w punkcie 1. orzekł, że Przedsiębiorca nie opublikował na posiadanej stronie internetowej wykazu przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem, obrotem, w tym obrotem z zagranicą paliwami ciekłymi, podmiotów przywożących i odbiorców końcowych paliw ciekłych, którym świadczył w ciągu ostatnich 12 miesięcy usługi magazynowania, przeładunku, przesyłania, dystrybucji, oraz w punkcie 2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 15.000,00 zł.

Od wyżej wymienionej decyzji powód (...) Sp. z o. o. z siedzibą w B. wniósł odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a to art. 7, art. 8, art. 77 § 1, art. 80 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, poprzez:

1. błędne przyjęcie, iż dane teleadresowe zamieszczone pod adresem internetowym są stroną internetową;
2. błędne przyjęcie, iż okres naruszenia wynosił przeszło rok i trzy miesiące, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie pozwala na przyjęcie, iż był to jeden miesiąc. Zaś z ostrożności,
3. niezwyfikowanie wszystkich aspektów przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, tj. rozmiar wyrządzonej szkody, sposobu i okoliczności popełnienia czynu, postaci zamiaru, motywacji, rodzaju naruszonych reguł objętych zarzutem i stopnia ich naruszenia, struktury rynku i pozycji rynkowej przedsiębiorstwa, zachowania przedsiębiorcy w czasie trwania postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej, a w konsekwencji błędne przyjęcie, iż stopień szkodliwości społecznej czynu nie był znikomy, co miało wpływ na nieskorzystanie z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary.

Wskazując na powyższe, wniósł o:

1. uchylenie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, ewentualnie jej zmianę poprzez odstąpienie od wymierzenia kary;
2. zasądzenie od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Powód w treści odwołania wskazał, iż opóźnił się z opublikowaniem przedmiotowego wykazu jedynie o około 1 miesiąc. Podniósł tym samym iż pozwany błędnie przyjął, że były to 3 lata i 1 miesiąc. Zdaniem powoda ocena społecznej szkodliwości czynu została dokonana wadliwie, gdyż Prezes nie wziął pod uwagę wszystkich kryteriów i mierników. Stwierdził, iż stopień społecznej szkodliwości naruszenia ustawy przez powoda był znikomy, co w jego ocenie uzasadnia odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki podtrzymał dotychczasowe stanowisko zawarte w treści decyzji.

Ponadto, wniósł o:

1. oddalenie odwołania w całości,
2. zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W toku rozprawy, strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 czerwca 2012 r. Nr (...) powód uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przeladunku i magazynowania paliw ciekłych. (okoliczność bezsporna)

Według ustaleń podjętych przez Prezesa URE na dzień 19 grudnia 2017 r., na stronie internetowej powód nie zamieścił wykazu o którym mowa w treści art. 4ba ust.1 ustawy – Prawo energetyczne. (okoliczność bezsporna)

Pismem z dnia 4 stycznia 2018 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania dowodowego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z brakiem publikacji wykazu na stronie internetowej – w odniesieniu do art. 4ba ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Jednocześnie, w oparciu o art. 50, art. 77 § 1 i art. 80

kodeksu postępowania administracyjnego, powód został wezwany do złożenia wyjaśnień dotyczących przyczyn nie opublikowania przedmiotowego wykazu, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. (k. 1-2 akt adm.)

W dniu 17 stycznia 2018 r. przedsiębiorca oświadczył, iż zapoznał się ze zgromadzonym przez Prezesa URE materiałem dowodowym. (k. 5 akt adm.)

Pismem z dnia 24 stycznia 2018 r. powód wskazał, iż umieścił wykaz na serwerze z wizytówką firmy. Dodał, że strona jest w trakcie rozbudowy oraz testowania, co wymagało zawarcia stosownej umowy. Zwrócił się z prośbą o umorzenie postępowania z uwagi na niecelowe działania. (k. 6 – 7 akt adm.)

Pismem z dnia 12 kwietnia 2018 r. Prezes URE zawiadomił powoda o zakończeniu postępowania dowodowego oraz włączeniu do materiału dowodowego sprawy formularza opłaty z tytułu udzielonej koncesji na magazynowanie paliw ciekłych na rok 2017. Poinformował jednocześnie o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym i złożenia uwag i wyjaśnień, w siedzibie Urzędu w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Przedmiotowe pismo zostało powodowi doręczone 20 kwietnia 2018 r. (k.11-12 akt adm.)

W dniu 6 czerwca 2018 r. Prezes URE wydał decyzję Nr (...)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów, w tym zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Bezsporna była w niniejszej sprawie okoliczność, że powód nie dokonał publikacji na stronie internetowej wykazu przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem, obrotem, w tym obrotem z zagranicą paliwami ciekłymi, podmiotów przywożących i odbiorców końcowych paliw ciekłych, którym świadczył w ciągu ostatnich 12 miesięcy usługi magazynowania, przeładunku, przesyłania i dystrybucji, pomimo, iż taki obowiązek wynika z przepisu art. 4ba ust. 3 w zw. z ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1165 ze zm.)

Ponadto, ust. 3 powyższego przepisu, stanowi, iż przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi, o których mowa w ust. 1, udostępnia wykaz w swojej siedzibie oraz publikuje go na swojej stronie internetowej, jeśli ją posiada, z wyłączeniem danych dotyczących miejsca zamieszkania, numeru PESEL oraz serii i numeru dokumentu tożsamości.

Przepis art. 4ba wszedł w życie z dniem 2 września 2016r., co oznacza, że pierwszy wykaz powinien zostać przez powoda ustalony do ostatniego dnia września 2016 r., natomiast opublikowany na stronie internetowej w terminie do 7 dni od ostatniego dnia miesiąca, tj. 7 października 2016 r. Z treści przesłanego przez powoda sprawozdania za miesiąc czerwiec 2017 roku wprost wynika, że powód wykazał w jego treści podmioty zlecające usługi magazynowania (k. 30-31). Ponadto, w treści swego pisma z dnia 24 stycznia 2018 roku powód wskazał jednoznacznie, że strona internetowa firmy powoda „była założona w czerwcu 2011 roku, kolejne modyfikacje strony były w latach 2012 i 2013.”

Z powyższego wynika zatem bezsprzecznie, że powód był obciążony obowiązkiem publikacji wykazu, gdyż świadczył usługi magazynowania oraz posiadał własną stronę internetową.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 1h ustawy – Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie publikuje aktualnych wykazów, o których mowa w art. 4ba ust. 3 tej ustawy, zgodnie natomiast z treścią art. 56 ust. 2h pkt 1 wynosi od 15.000,00 zł do 50.000,00 zł.

Z powyższego jednoznacznie wynika, iż Powód swoim zaniechaniem wypełnił dyspozycję art. 56 ust. 1 pkt 1h ustawy – Prawo energetyczne, a w konsekwencji podlega karze w kwocie 15.000,00 zł tj. w wysokości przez ustawodawcę wprost w treści przepisu określonej.

Powód podnosił, iż zaprzestał naruszenia prawa z uwagi na publikację przedmiotowego wykazu na stronie internetowej w styczniu 2018 r. Twierdził, iż stanowi to pierwszą przesłankę do odstąpienia od wymierzenia kary określoną w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne. Podnosił także, jakoby spełniona została druga przesłanka, tj. znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu.

W odniesieniu do treści powyższego przepisu, podkreślenia wymaga, że według ustawodawcy, Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Jednakże, należy zauważyć, że Prezes URE ma jedynie taką „możliwość”, nie stanowi to jego obowiązku, co ma wpływ na fakultatywny, nie obligatoryjny charakter niniejszej instytucji. Nawet w przypadku łącznego zaistnienia obu powyższych przesłanek, organ może, ale nie musi korzystać z tej kompetencji.

W szczególności wskazać należy, iż zastosowanie instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wymaga łącznego spełnienia obu przesłanek wymienionych w treści powyższego przepisu.

Jedną z przesłanek koniecznych do zaistnienia możliwości zastosowania wyżej wymienionej instytucji jest znikomy stopień szkodliwości czynu. Powód twierdził, iż stopień szkodliwości jego czynu jest znikomy. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 października 2014 r. (III SK 47/13, OSNP 2016, Nr 8, poz. 112) wskazał, że rozstrzygając, czy naruszenie obowiązku ciążącego na przedsiębiorcy można w okolicznościach faktycznych sprawy uznać za czyn o znikomym stopniu szkodliwości, zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w tym przepisie. Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem, a podstawowe znaczenie mają rodzaj i charakter naruszonego przez oskarżonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy.

Zasadnie pozwany przyjął w treści decyzji, że stopień szkodliwości czynu był wyższy niż znikomy. Istotnie bowiem należało tu zwrócić uwagę w szczególności na zbyt długi okres związany z niedopełnieniem nałożonego na przedsiębiorcę obowiązku, tj. od października 2016 r. do stycznia 2018 r. Błędnie zatem przyjmował powód, iż okres zaniechania wynosił jeden miesiąc. Przy ustalaniu stopnia społecznej szkodliwości czynu Sąd zwrócił również uwagę przyczynę na fakt, że powód dopełnił obowiązku dopiero wskutek zawiadomienia przez pozwanego o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, wobec braku zamieszczenia wykazu na stronie internetowej powoda.

Strona powodowa argumentowała również, iż brak publikacji wynikał z niedopatrzania. Wskazać należy, że wobec powoda, jako przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą koncesjonowaną, stosowany jest podwyższony miernik staranności. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, gdy chodzi o tzw. profesjonalistów, czyli, jak w przypadku powoda – spoczywa na nich obowiązek znajomości przepisów prawnych i dołożenia należytej staranności w zakresie prowadzenia wskazanej działalności.

Nie zasługiwała również na uwzględnienie argumentacja powoda, jakoby o znikomości jego czynu stanowiła skala działalności powoda na rynku gazu płynnego. Ustawodawca nie uzależnił bowiem nałożenia przedmiotowego obowiązku od rozmiarów prowadzonej działalności. Ponadto, jak słusznie zauważył pozwany, zachowanie jawności przy wykonywaniu przedmiotowej działalności i dostęp zainteresowanych podmiotów do wymaganych ustawowo informacji ma służyć poprawie przejrzystości i transparentności funkcjonowania całego sektora paliwowego oraz ograniczeniu „szarej strefy”.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, brak było podstaw do przyjęcia, iż stopień szkodliwości czynu powoda jest znikomy, a tym samym aby zaistniały niezbędne przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary.

Sąd nie dostrzegł również nieprawidłowości w przedmiocie wysokości kary pieniężnej. Wskazać należy, iż przychód z działalności objętej koncesją wyniósł (...) zł (k.9 akt adm.), zatem kara pieniężna stanowi (...) % przychodów przedsiębiorcy działalności koncesjonowanej za rok 2017 i wymierzona została z zachowaniem art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, co dowodzi, iż nie przekracza 15 % przychodu powoda. Wymierzona kara w najniższej jej granicy, jest również adekwatna do stopnia zawinienia powoda, gdyż jak sam powód wskazywał do przedmiotowego zaniechania doszło w sposób nieumyślny. Wymierzona kara w wysokości 15.000,00 zł będzie również na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 479⁵³§ 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty procesu po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

SSR (del.) Jolanta Stasińska